



Młodzi i ambitni stworzyli superbazę dla studentów i pracowników naukowych

Dawid Surowiec i Erwin Chodecki dwa lata temu, jeszcze jako studenci, wpadli na pomysł ułatwienia studentom pisania prac magisterskich, licencjackich i zaliczeniowych. Postanowili stworzyć innowacyjną ogólnopolską bazę publikacji naukowych, dostępną na terenie całej Polski. I co więcej – darmową!

Pomysł na projekt zrodził się w naszych głowach podczas analizowania sytuacji uczelni na Zachodzie pod względem aktywności wydawniczej i popularyzacji wyników badań naukowych. Z ich przeglądu wynikało, że rynek publikacji naukowych w Polsce jest trzykrotnie mniejszy. Znacznie ogranicza to studentom i pracownikom naukowym dostęp do najnowszej wiedzy płynącej z uczelni i instytutów naukowych – tłumaczy Dawid Surowiec, jeden z pomysłodawców bazy. – Polskie uczelnie i instytuty naukowe największe trudności mają z wydawaniem publikacji w nakładzie, który wystarczałby na szerokie zaopatrzenie bibliotek i księgarni. Problemy pojawiają się również przy pozyskiwaniu publikacji od innych uczelni, także ze względu na ich niewielki nakład. Wszystko wiąże się z ograniczonymi finansami na naukę.

Baza „e-Publikacje Nauki Polskiej” to zbiór najciekawszych publikacji naukowych, tworzony w ramach projektu „Organizacja i wdrożenie ogólnopolskiego elektronicznego systemu komercjalizacji recenzowanych prac naukowych przy Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku”. Gro-

madzone w nim książki elektroniczne pochodzą z instytutów naukowych i uczelni wyższych z całej Polski. Korzystać z bazy może każdy, kto posiada dostęp do Internetu. Wystarczy wejść na stronę epnp.pl i wybrać interesującą nas publikację. Istnieje również możliwość bezpłatnego przeglądania e-booków zamieszczonych w bazie.

– Wszystkie polskie uczelnie i instytuty naukowe, które przystąpią do projektu, uzyskają dla swoich studentów i pracowników bezpłatny dostęp do ogromnych zasobów najświeższej i specjalistycznej wiedzy. Dzięki uczestnictwu w projekcie uczelniane biblioteki wzbogacą swoje zbiory o kilka tysięcy pozycji bez konieczności wygosparowania dodatkowej powierzchni, a studentom umożliwią bezpłatny dostęp do zbiorów bazy epnp.pl na własnych stanowiskach komputerowych. I tak np. szukający materiałów do pisania pracy dyplomowej student będzie mógł znaleźć potrzebną publikację, odczytać ją, nanieść „elektroniczne notatki”, a nawet skopiować określone fragmenty. Od ręki będzie miał dostęp do elektronicznej wersji publikacji wydanych nawet w odległej części Polski – wyjaśnia Erwin Chodecki, specjalista ds. kontaktu z wydawnictwami i digitalizacji publikacji.

Ze zbiorów epnp.pl może skorzystać każdy, jednak osoby nieposiadające dostępu do darmowych stanowisk będą musiały zapłacić za pobranie danej publikacji. Mimo to koszt uzyskania elektronicznej książki jest dużo niższy niż jej wersji papierowej (całkowita cena wynosić będzie ok. 45 proc. ceny netto książki drukowanej). Część publikacji będzie również udostępniona wszystkim użytkownikom za darmo.

– Korzystanie z bazy „e-Publikacji Nauki Polskiej” daje możliwość dotarcia do zbioru książek naukowych o wszechstronnej tematyce. Dzięki temu użytkownicy bazy mogą zapoznać się z badaniami, które jeszcze nie ujrzały światła dziennego w formie papierowej. Samodzielne zdobycie takich publikacji może być dość trudne dla studentów, a nawet i dla pracowników naukowych – podkreśla Dawid Surowiec, asystent koordynatora implementacji i rozwoju bazy danych publikacji elektronicznych.

Pierwsza, testowa wersja platformy epnp.pl ruszyła w styczniu 2011 r. Obecnie cały czas zbiór publikacji jest rozbudowywany oraz nawiązywana jest współpraca z nowymi uczelniami i instytutami naukowymi.

Jak książki trafią na platformę?

W procesie tworzenia bazy publikacji uczestniczą uczelnie i instytuty naukowe



Zaloguj się po wiedzę!

Korzystanie z bazy jest niezwykle proste. Oto kilka kroków, które należy wykonać, aby zostać jej użytkownikiem:

Z każdego miejsca z dostępem do Internetu

KROK PIERWSZY – ZAŁÓŻ KONTO

Wystarczy, że posiadasz adres e-mail. Tuż po wypełnieniu formularza rejestracyjnego otrzymasz e-mailem link aktywacyjny. Po jego kliknięciu możesz już w pełni korzystać ze swojego konta. Do logowania na platformie epnp.pl możesz używać swojego unikalnego nicku, wybranego podczas rejestracji.

KROK DRUGI – WYSZUKAJ PUBLIKACJĘ

Interesujące publikacje możesz znaleźć na dwa sposoby: przeglądając konkretne kategorie lub korzystając z zaawansowanej oraz prostej wyszukiwarki.

KROK TRZECI – POBIERZ WYBRANY EBOOK

I opłacić jego dostęp, korzystając z Dotpay – szybkiej i bezpiecznej metody przelewów w Internecie. Po otrzymaniu na adres e-mail potwierdzenia pozytywnego przebiegu transakcji możesz już pobrać wybraną publikację. Część książek jest dostępna również bezpłatnie dla wszystkich użytkowników.

Przeglądaj publikacje w wygodny sposób. Korzystaj z bezpłatnych stanowisk w uczelniach i instytutach naukowych

Pobrane e-booki odczytuje się za pomocą bezpłatnego programu Adobe Digital Editions, który służy do ich gromadzenia oraz odczytywania. Dzięki funkcjom programu na ebookach można nanieść elektroniczne notatki, a nawet skopiować czy wydrukować określone fragmenty. Pobrane z bazy epnp.pl ebooki można odczytywać na komputerach stacjonarnych, laptopach oraz urządzeniach mobilnych do odczytu e-książek, np. czytników.



Wzrośnie indeks cytowań

ROZMOWA | Zbigniew Kubiawski z działu obsługi nauki, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk

Instytut Archeologii i Etnologii PAN przystąpił do udziału w projekcie „Organizacja i wdrożenie ogólnopolskiego elektronicznego systemu komercjalizacji recenzowanych prac naukowych przy Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku”. Co skłoniło instytut do wzięcia udziału w tym przedsięwzięciu?

ZBIGNIEW KUBIAWSKI: Jednym z głównych celów działalności IAE PAN jest promocja wykonywanych przez pracujących tu naukowców badań. Głównym nurtem tej

promocji są wydawane publikacje. Projekt jest szansą szerszego ich zaprezentowania. Dzięki umieszczeniu ich w Internecie każdy zainteresowany będzie miał do nich ułatwiony dostęp. Ważne jest też, że dzięki wspomnianemu powszechnemu dostępowi zwiększy się wykorzystanie naszych prac. Jak pokazują statystyki, umieszczenie danej pracy w sieci powoduje, że kilkakrotnie wzrośnie tak zwany indeks cytowań. Dzięki temu wykonane przez nas badania

będą mogły być pełniej wykorzystane, zarówno w nauce, jak i w dydaktyce.

Początkowo projekt skierowany był jedynie do uczelni wyższych, ale dołączyły do niego także ośrodki naukowe?

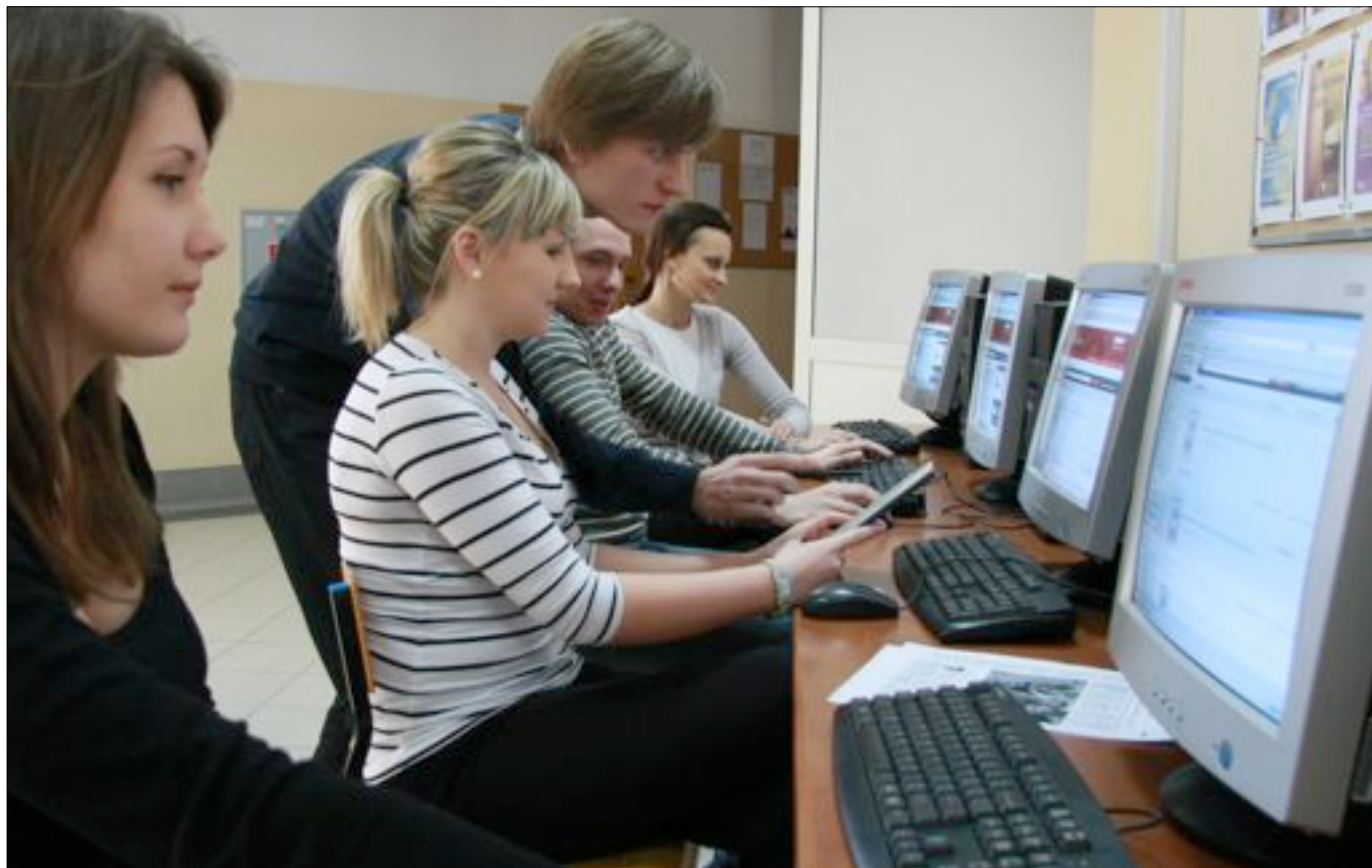
Instytuty naukowe są istotnym elementem wszystkich placówek zajmujących się nauką. Dlatego dobrze się stało, że mogą dołączać swoje publikacje do przygotowywanej bazy „e-Publikacje Nauki Polskiej”.

W jaki sposób instytuty będą wykorzystywać tę bazę?

Dzięki dostępowi do bazy, którą otrzymamy w ramach uczestnictwa w projekcie, nasi naukowcy będą mogli poznać wyniki badań swoich kolegów z innych miast i ośrodków. Przyczyni się to do szerszego poznania prac różnych naukowców, rozwoju pozytywnej krytyki, zwiększenia obiegu informacji i co za tym idzie, przyspieszenia rozwoju nauki. Dostęp do bazy ułatwi również

nawiązywanie współpracy interdyscyplinarnej, która wywiera coraz większy wpływ na rozwój nauki na świecie. Mamy nadzieję, że rozwój bazy pójdzie zgodnie z planem i że stanie się ona platformą ułatwiającą polskim naukowcom i wszystkim zainteresowanym nauką dostęp do niej. Najbliższe trzy lata funkcjonowania projektu pokażą, czy baza spełni oczekiwania i jak duże będzie nią zainteresowanie.

—rozmawiała Agnieszka Usiarczyk



Wszystko w jednej bazie

ROZMOWA | Robert Parzonko, student III roku ekonomii, prezes Koła Naukowego Rachunkowości Zysk Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku



Co pan sądzi na temat bazy „e-Publikacji Nauki Polskiej”? Czy spotkał się pan już z podobnym zbiorem książek elektronicznych?

ROBERT PARZONKO: Jest to innowacyjna baza i nigdy wcześniej nie zetknąłem się z podobną. Dzięki niej każdy może mieć dostęp do najnowszych i najciekawszych wydawnictw wprost ze źródła, czyli z instytutów naukowych i różnych uczelni. Sami studenci nie mają za bardzo możliwości

ani odwagi zdobywania informacji z wydawnictw i innych szkół wyższych czy od instytutów prowadzących badania. Teraz wszystkie potrzebne wiadomości możemy odnaleźć w jednej bazie, dostępnej na naszej uczelni czy nawet w domu.

Jak dotychczas radzili sobie studenci z pisaniem prac zaliczeniowych? Jak wyglądało poszukiwanie materiałów?

Do tej pory korzystaliśmy z materiałów, które są dostępne w Internecie czy bibliotekach uczelnianych. Niestety, w obu przypadkach takie sposoby nie są wystarczające. Wiadomości, które można wyszukać w Internecie, mogą okazać się niewiarygodne. Bywa również, że części pozycji w ogóle nie ma

w uczelnianych bibliotekach lub wszystkie są wypożyczone. Baza epnp.pl gromadzi publikacje z szerokiej tematyki; umożliwia również dostęp do książek, które jeszcze nie zostały wydane. Dzięki temu każdy może mieć pewność, że odnajdzie wiadomości, których potrzebuje, i będą one dla niego dostępne. Jednym słowem portal epnp.pl jest źródłem najbardziej aktualnych i wiarygodnych informacji naukowych.

Rozumiem więc, że baza „e-Publikacji Nauki Polskiej” w znacznym stopniu ułatwia zdobycie specjalistycznej wiedzy. Na jakie praktyczne korzyści przekłada się to dla przeciętnego studenta?

Znacznie ułatwia to dobre przygotowanie się do egzami-

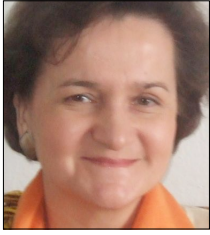
nów oraz napisanie prac magisterskich, licencjackich czy zaliczeniowych. W bazie można znaleźć publikacje, które znacznie poszerzą naszą wiedzę na temat interesujących nas zagadnień. Przy czym korzystanie z bazy jest bardzo proste. Na stanowiskach komputerowych na uczelniach książki elektroniczne dostępne są od razu w programie do ich przeglądania i odczytywania (Adobe Digital Editions - red.). Najważniejsze fragmenty tekstu można nawet skopiować czy wydrukować. Z bazy można także korzystać z innych miejsc, w których posiadamy dostęp do Internetu. W tym przypadku bezpośrednio na stronie epnp.pl można wyszukać tę samą publikację

i za niewielką kwotę wykupić ją i odczytywać nawet na sześciu różnych urządzeniach (komputerach PC, laptopach, czytnikach, telefonach komórkowych i innych urządzeniach do odczytu e-booków - red.).

Czy uważa pan, że książki elektroniczne są popularne wśród studentów?

Jak najbardziej. Korzystanie z e-booków jest bardzo wygodne. Wśród znajomych obserwuję coraz większe zainteresowanie książkami elektronicznymi. Ostatnio rozważam nawet zakup własnego czytnika, na którym będę mógł zmieścić nawet kilka tysięcy ulubionych tytułów. Dzięki temu najważniejsze informacje będę mógł mieć zawsze przy sobie.

Wypromujemy nasze badania



♦ **Halina Jankowska-Huflejt**, kierownik Działu Wydawnictw z Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego w Falentach

Instytut Technologiczno-Przyrodniczy został zaproszony do projektu przez Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Białymstoku. Zainteresowaliśmy się możliwością szerszego zaprezentowania wyników badań instytutu, a także wydawanych przez nas czasopism i książek, zwłaszcza że mamy się czym pochwalić. Wydajemy trzy czasopisma naukowe, dwa kwartalniki w języku polskim: „Woda – Środowisko – Ob-

szary Wiejskie” i „Problemy Inżynierii Rolniczej”, oraz rocznik w języku angielskim „Journal of Water and Land Development”, a także nieregularne serie „Rozprawy Naukowe i Monografie”, „Zeszyty Edukacyjne” oraz wiele innych naukowych, recenzowanych opracowań monograficznych, które powinny trafić do jak najszerzego kręgu odbiorców i być wykorzystywane.

Publikacje dotyczą m.in. takich tematów, jak: gospodaro-

wanie wodą na obszarach wiejskich, ochrona przed powodziąmi i skutkami susz, gospodarowanie na użytkach zielonych, ochrona przyrody obszarów wiejskich, ochrona jakości wody, inżynieria rolnictwa – w tym rozwój energii odnawialnej.

Atutem tego projektu jest także możliwość zmniejszenia kosztów działalności wydawniczej instytutu. Mamy nadzieję, że zamieszczenie naszych wydawnictw, w tym naszych prac,

w bazie „e-Publikacje Nauki Polskiej” umożliwi ich lepszą promocję, a co za tym idzie – również promocję prowadzonych przez nas badań i wydawanych czasopism. Ponadto będzie możliwość zapoznania się z pracami i wynikami badań innych ośrodków badawczych i uczelni.

Lepsze rozeznanie w najnowszych osiągnięciach innych jednostek badawczych i naukowych pomoże ukierunkować badania lub realizować je

wspólnie jako interdyscyplinarne i bardziej kompleksowe. Innowacyjne rozwiązania dla nauki i gospodarki kraju być może wpłyną na zwiększenie aktywności i konkurencyjności polskiej nauki. Mamy nadzieję, że w wyniku zaistnienia na tej platformie poszerzy się krąg czytelników oraz autorów naszych czasopism i innych wydawnictw, a także wzrośnie ich ranga w środowisku naukowym.

—not. a. u.

Nowa era dla książki

ROZMOWA | Aneta Iwan, kierownik Wydawnictwa Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach

Czy według pani projekt stworzony przez studentów WSE wraz z Centrum Badań i Analiz rzeczywiście przyczyni się do lepszego dostępu do wiedzy? Kto na tym skorzysta?

ANETA IWAN: Studenci i naukowcy. Łatwiej będzie im dotrzeć do cennych publikacji i materiałów źródłowych. Do 2014 roku ma powstać i być na bieżąco uzupełniana elektroniczna baza recenzowanych publikacji pracowników naukowych wydających książki w wydawnictwach uczelnianych. Taka baza jest źródłem popularyzacji nauki, a co się z tym nieodzownie wiąże, stwarza także możliwości zaistnienia na szerszym polu autorom, którzy w wydawanych publikacjach prezentują wyniki swoich badań naukowych. Nie możemy oczywiście zapomnieć o czytelnikach, czyli zarówno samych autorach, którzy będą mieli łatwy dostęp do badań kolegów, jak i o studentach. Publikacje udostępniane w formie e-booków są coraz

powszechniejsze, znajdują też coraz liczniejsze grono odbiorców. Samo przedsięwzięcie jest jedynie potwierdzeniem, że dla książki zaczęła się nowa era. Wdrożeniem projektu w naszej uczelni zajmują się pracownicy naszego wydawnictwa, którzy systematycznie przygotowują kompletny materiał zgodny z wytycznymi, jakie znalazły się w podpisanej przez nas umowie. Materiał ten przesłany drogą e-mailową lub bezpośrednio na konto FTP trafia do Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku, która opracowuje odebrane od nas pliki z książkami.

Jakie są zalety elektronicznych publikacji?

E-booki to coraz częstsza alternatywa papierowej książki. Są łatwo dostępne i wygodne. Im liczniejsza grupa instytucji, które przyłączają się do projektu, tym większa będzie liczba publikacji do pobrania, m.in. w naszej bibliotece. Współczesna biblioteka musi mieć

bogatą bazę cyfrową swoich zbiorów. Dzięki włączeniu się uczelni do projektu jej zasoby mogą być systematycznie i stale uzupełniane o nowe pozycje, bo projekt będzie realizowany przez kilka lat. Dodatkową zaletą jest możliwość pozyskania licznych tytułów do bibliotecznego księgozbioru. Z e-bazy będzie można korzystać bezpłatnie na terenie bibliotek szkół wyższych, co przyciągnie zapewne większą liczbę użytkowników, zwłaszcza studentów. Wszystkie zgromadzone w bazie prace będą zabezpieczone przed nielegalnym kopiowaniem.

Tego typu bazy to dobry krok w kierunku popularyzacji nauki. Ewolucja nauki wymusi na nas wszystkich konieczność włączania się do kolejnych, coraz nowszych inicjatyw, sprzyjających systematycznemu rozwojowi społeczeństw. Ciągły rozwój i zmiany nie tylko systemu szkolnictwa powodują, że konieczne jest szukanie alternatywnych sposobów

prezentowania wiedzy oraz pozyskiwania studentów.

Umieszczanie dzieł waszych pracowników naukowych w Internecie przyczyni się także do promocji uczelni.

Niewątpliwie. Na to przede wszystkim liczymy. Cieszymy się, że nasze prace będą stale dostępne i każdy zainteresowany będzie mógł je przeczytać oraz z nich korzystać. Wydajemy m.in. monografie naukowe, prace habilitacyjne, doktorskie oraz podręczniki i skrypty opracowywane przez pracowników naukowych uniwersytetu. Zakres tematyczny naszych publikacji dotyczy wielu dziedzin nauki, takich jak: bibliotekoznawstwo i dziennikarstwo, biologia, chemia, filologia polska, filologia rosyjska, fizyka, geografia, historia, matematyka, muzyka, pedagogika i psychologia, zarządzanie i administracja. Wszystkie prace sukcesywnie przekazywane są do bazy WSE. Co miesiąc będziemy przysyłać uczelni w Białymstoku kilka tytułów.

—rozmawiała Agnieszka Usiarczyk



Szerszy dostęp do badań



♦ **Doc. dr Władysław Strzykowski**, dyrektor Instytutu Technologii Drewna w Poznaniu

Instytut Technologii Drewna w ramach projektu realizowanego przez Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Białymstoku przekazywać będzie elektroniczną wersję wydawanego przez nas czasopisma naukowego: „Drewno. Prace naukowe. Doniesienia. Komunikaty”.

Czasopismo to wydawane jest co pół roku. Zamieszczane są w nim artykuły dotyczące zagadnień z dziedziny drzewnictwa i sektora leśno-drewnego w kraju i za granicą. Pracownicy instytutu publikują w nim wyniki swoich najnowszych badań naukowych, stąd nasz udział w projekcie traktujemy przede wszystkim jako promocję instytutu i upowszechnianie prowadzonych przez nas badań. Zgodnie z założeniami projektu liczymy także, że umieszczenie naszych publikacji na platformie epnp.pl stworzy dodatkowo prawdopodobieństwo ich sprzedaży i ewentualnie zwiększy dochody.

Przystąpienie do projektu umożliwi pracownikom Instytutu Technologii Drewna szerszy dostęp do interesujących badań naukowców polskich uczelni i instytutów badawczych.

—not. a. u.